

Waardevolle stuurinformatie gemeenten en zorgverzekeraars

Regiobeelden ggz

Wie zijn de mensen in een regio die geestelijke gezondheidszorg nodig hebben en welke zorg dan? Zilveren Kruis en 43 gemeenten maakten met ondersteuning van jb Lorenz en mogelijk gemaakt door middelen van ZonMw, regiobeelden om deze vragen te kunnen beantwoorden.

TEKST: FRANK VAN WIJCK FOTO: ANDREW NEEL / PEXELS

In de context van de samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars is het voor beide partijen relevant een beeld te hebben van de mensen voor wie zij een verantwoordelijkheid hebben in zorg en ondersteuning. “Zeker als het gaat om mensen binnen het ggz-domein, die niet per se goed in staat zijn om voor zichzelf op te komen en dus uit eigen beweging in beeld te komen bij ons”, zegt Lia de Waard-Oudesluijs, wethouder zorg en ondersteuning (ChristenUnie) in Epe.

Epe is een van de 43 gemeenten waarvoor een regiobeeld is gemaakt om deze specifieke groep inwoners in kaart te brengen. “Zo’n regiobeeld levert ons niet alleen relevante data op om hen op dit moment de zorg en ondersteuning te bieden die zij nodig hebben”, zegt De Waard, “maar ook om sturing te geven aan onze langetermijnvisie hierop. Het versterkt daarmee de mogelijkheden voor samenwerking tussen zorgverzekeraars en gemeenten, en dus de mogelijkheden om goed invulling te geven aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor deze doelgroep.”

Ideaal vertrekpunt

Erik Koekoek, strategisch adviseur gemeenten bij Zilveren Kruis, onderschrijft het belang dat De Waard hecht aan de regiobeelden volledig. “Die gezamenlijke

verantwoordelijkheid ligt in de verbinding tussen het medisch en het sociaal domein”, zegt hij. “Daarop vullen gemeenten en zorgverzekeraars elkaar aan. Maar dat kunnen we alleen goed doen als we inzicht hebben in de vraag om hoeveel mensen het gaat en welke vragen zij precies hebben. Inzicht daarin krijgen vormt het ideale vertrekpunt om die samenwerking te optimaliseren.” Als voorbeeld noemt Koekoek de doelgroep EPA, mensen met een ernstig psychiatrische aandoening, die deels ambulante en deels in verblijf is. “Deels sociaal domein en deels zorgdomein dus”, zegt hij. “Door de grootte van deze groep en hun zorgbehoefte goed in kaart te brengen, kunnen we optimaal sturen op de op- en afscaling van de zorg en ondersteuning. Daarmee creëren we betere zorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid, uitgaand van zorg in de eigen omgeving, omdat we weten dat voor deze mensen naast behandeling ook begeleiding en ondersteuningsstructuren in de wijk relevant zijn. Door hen gericht te ondersteunen, kunnen we hun maatschappelijke participatie vergroten.”

Vervolgstappen

De inventarisatie van de regiobeelden krijgt een vervolg door de uitkomsten ervan een plek te geven in de

‘Zorg en ondersteuning moeten dichtbij worden geleverd’

samenwerkingsagenda’s die gemeenten en zorgverzekeraars al op regioniveau hebben. “Hierin gaan we bepalen welke thema’s we verder gaan uitdiepen”, zegt Koekoek. “En uiteraard gaan we bij de vervolgstappen ook de aanbieders van zorg en welzijn betrekken.”

Het gevoel van urgentie om deze vervolgstappen te zetten, is er bij beide partijen. “En dat gevoel is door de coronacrisis alleen maar versterkt”, zegt De Waard. “We kunnen aannemen dat juist de ggz-groep veel last zal ondervinden van deze crisis en dat dit een lange nasleep voor hen kan hebben. Het kan niet anders dan dat dit onze samenwerkingsagenda verandert en versnelling erin noodzakelijk maakt. Maar het mooie van het inventariseren door middel van die regiobeelden is ook dat dit beide partijen – de gemeenten en de zorgverzekeraars – heeft laten zien hoezeer we hiermee in samenwerking meerwaarde kunnen bieden aan de individuele inwoner.” Koekoek vult aan: “We zien inderdaad nu nog meer hoe waardevol het is om dit samen op te pakken. En we doen dit vanuit de gedeelde visie dat zorg en ondersteuning dichtbij dienen te worden geleverd.”

<<

NIET EERDER ZO GROOTSCHALIG

Het opstellen van de regiobeelden gebeurde in samenwerking tussen Zilveren Kruis en jb Lorenz, met ondersteuning van ZonMw-middelen.

Bianca den Outer van jb Lorenz vertelt: “Onder onze procesbegeleiding hebben we gezamenlijk regiobeelden voor de ggz besproken met 43 gemeenten in ons land. Tezamen tellen die gemeenten 2.193.272 inwoners, 12,59 procent van het inwoneraantal in ons land. Het was een bijzonder traject, waarin alle partners veel tijd hebben gestoken. Het duiden van de data ging soms moeizaam. Maar de gesprekken die we hebben gevoerd met elkaar waren steeds van hoge kwaliteit. De deelname van meer dan honderd mensen die werkzaam zijn in die 43 gemeenten en bij Zilveren Kruis, zorgt ervoor dat we echt een impuls hebben kunnen geven aan het lerend vermogen van de betrokken deelnemers.”

Uniek aan dit project was dat Zilveren Kruis en de gemeenten gezamenlijk declaratiedata over de ggz bijeen hebben gebracht als basis voor nieuwe inzichten in de ggz-populatie in die gemeenten. De geanonimiseerde data die in het kader van de regiobeelden zijn verzameld, zijn in Nederland niet eerder op deze schaal bijeengebracht. “Het was ons een eer om dit project te mogen uitvoeren”, zegt Den Outer, “en deze cijfers te mogen valideren, ordenen en vergelijkbaar maken. Daarnaast hebben we vanuit onze eigen expertise door middel van tachtig indicatoren voor iedere gemeente vier factsheets ontwikkeld over de verschillende vormen van ggz voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Bij elkaar zijn hiermee 172 factsheets tot stand gekomen. Ook hebben we een zorgindex ontworpen die we verder gaan ontwikkelen.”

De duidingssessies hebben de deelnemende partijen veel geleerd. De feedback en de op- en aanmerkingen die eruit kwamen, stellen de betrokken partijen in staat nu een volgende slag te maken in de ontsluiting en duiding van de data. Den Outer: “Tot slot bieden de data die zijn verzameld en ontsloten in separate factsheets op regioniveau tal van mogelijkheden om verdere analyses te maken of te benchmarken. Hier wordt in diverse sessies al naar gevraagd.”